

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 6.

Indult Bétsből, Kedden, Januárius' 20-dikán, 1829.

B é t s.

Ó Ts. K. Felsege méltóztatott Kir. Tanácsos és a' Fels. Magyar Udv. Cancelláriánál tett hosszszas szolgálata után nyugalomra bocsátott Bisztritzey János Udv. Secretárius Úrnak, különös kegyelemből esztendőnként 500 for. penzió pótlást rendelni.

Ó Ts. K. Felsege méltóztatott Zsadányi és Török Sz. Mildósi Almásy Antal Urat a' N. Méltos. Kir. Helytartó Tanácsnak Tanácsosát penzióval kegyelmesen nyugalomra bocsátani, 's ugyan azon N. M. Kir. Helytartó Tanátsához Kir. Tanácsosokká kinevezni:

1. Mélt. Székely Gróf Majláth Antal Ts. K. Tanácsos Urat; eddig a' Fiuméi Kormányzéknek Guberniális Assessorát 's a' t.

2. Mélt. Rajdáci Rajdác y Antal Urat, Ts. Baranya Vármegyének Második Al-Ispányát.

3. Mélt. Sorsich József Urat, a' Fels. Magyar Udv. Cancelláriának Udv. Secretáriusát.

Az Egri Érseki Fő Tiszt. Káptalanba Ó Ts. K. Felsege által kegyelmesen kineveztetett 's a' M. Kurír 4-dik Számja alatt előszámlált Fő Tiszt. Kánonok Urakhoz még a' következők járulnak:

Fő Tiszt. Andujár János Úr, Hrapkói Apátúr, és a' Szepesi Káptalanban Custos Kánonok által tétetett az

Egri Fő Tiszt. Káptalanba mint Kánonok;

Fő Tiszt. Gégel József Úr, V. Esperest és Füzes Abonyi Plebánus, és

Fő Tiszt. Lanovits József Úr, V. Esperest és Várkonyi Plebánus Kánonokká.

Fő Tiszt. Bán József, Apátúr és Gyöngyösi Plebánus, ugyan ott Patónai Fő Esperesté neveztettek.

Jan. 17-dikén reggel meghalálozott itt Hertzeg Metternichnek, Ó Felsege Házi és Udvari Fő Cancelláriusának Hitvese gyermekágyban, a' visszaverődött köles himlő (Friesel) következtében; tized napra minekutánna szerentsésen fiú gyermeket szült, életének 25-dik esztendejében.

Nagy Britannia.

London, Jan. 5-kén. A' Király az Ó esztendő estvéjén nagy vendégséget adott, mellyen a' többek között az Orosz Követ Feleségestől jelen volt. — A' Portugalliai Királynét Dec. 31-kén Clarence Hertzeg és Hertzegné meglátogatták.

Edinburghban egy Burke William nevű ember a' Törvényszék előtt bévádoltatott mint gyilkos, a' ki sokakat kivégzett a' világból, hogy testeiket az Anatómiát tanuló Orvosoknak eladhassa. A' vád reá bé bizonyosodott és

halálra ítéltetett. Ezen történet nagy háborodást okozott az Országban. Most tudják már megmagyarázni sok gyermekeknek aszszonyoknak 's férjfiaknak megfoghatatlan hirtelenséggel lett eltűnését.

A' Kathólikus Egyesület Dublinban Karátson-éjtszakáján is Gyűlést tartott. A' Gyűlésen erős szóhartz támadt Oconnel és Coppinger Urak között; Oconnel Ur, a' ki Februárius elején Londonba fog utazni (hogy mint választott Képviselője Clare Megyének a' Parlamentbe székelt foglaljon) azt akarja, hogy az úti költség ne az ő erszényéből hanem a' Közönséges Kaszszából menjen ki; Coppinger Ur ez ellen nagyon kikelt. — Az Irlandiai Vice Király Marquis Anglesea, hivatalából elhívattatik; ki lesz a' Követője? meg nem tudatik.

Az Irlandiai Primás és Armaghi Ersek választott Hg Wellington leveleire, és nyílt szívvel megírta, hogy egy Első-Ministernek nem elég tsak óhajtanani a' Kathólikus kérdésnek vég eligazíttatását, hanem ahhoz tselekedni illik. A' levél, melly egész Angliában közönséges figyelmet vont magára, itt következik:

„Drogheda Dec. 19-kén 1828.
Kedves Hertzeg Ur! Eleteemben semmi kellemetesebben meg nem lepett, mint Múltóságodnak a' f. H. 11-kén költ felelete kegye, és szinte barátságos leveléhez való váratlan szerentsém; mellyet nékem óhajtanom kellett vala, mint egy olyan fő helyről jött levelet, egészen a' lehetőségig titokban tartani; de minthogy azt Múltóságod maga frankirozta (a' Lordoknak és az Alsó Ház tagjainak járó szabadság szerént, melly szerént a' levelek ingyen vitetnek, ha a' Küldő kívül a' borítékon magát megnevezi) a' levél jövetelének híre, — a' mint azt egy Provinzialis Posta Hívatalról gondolni lehet, —

az egész Városban már el volt terjedve, minekelőtte a' levél kezemhez jött volna, úgy hogy én Múltóságodra és magamra való nézve kéntelenítetttem annak foglalaját egynehány választott barátimmal közleni, a' sokaságnak megelégitésére; a' melly külömben tulajdon fejből könnyen valami oktalanságot sőt ártalmas esztelenséget költhetett volna. De szerentsére a' Múltóságod levelében egyéb nem volt, mint olyan nemes és barátságos gondolatok, mellyeket minden Felekezetnek ditsérnie kellett, és megtámadni senkinek nem vala lehetséges. Egyébaránt ez éppen alkalmas időben erősíti meg azon bizonyoságot, mellyet én a' Múltóságod nagy lelki, igazságos, és részre nem hajló gondolkozása módjáról minden alkalmatosságokkal tettem vala.

„Több mint neveltséges dolog lenne tőlem valami politikai tanácsot adni akarni egy olyan tökéletes Ministernek, a' ki Európában 's Európán kívül a' legelső Kabinetnek feje. De mivel Múltóságod, szeretettel tellyes leereszkedésében, említést tett némelly nehézségekről, mellyeket a' Kathólikus Kérdés elintézésére iparkodnunk kell elhárítani: engedje meg Múltóságod, hogy főbb Ítélete alá némelly észrevételeket botsássak, mellyeket nékem némelly a' dolgot jól értő és elő ítéletek nélkül való barátaim, Protestánsok és Kathólikusok, tettek, a' kik a' dologhoz bizonyosan sokkal jobban tudnak, mint én magamról mérészelném mondani. Ezek nagy gyönyörűséggel olvasták azon nemes Nyilatkoztatást, mellyben Múltóságod magát a' Kathólikus Kérdésnek tellyes megfejtését szíve szerént óhajtja, olly móddal, hogy az mind az Országra nézve idvességes, mind az egyes Polgárokra nézve jól tévő legyen, és sajnálja, hogy a' dolognak illyen módon való elintézésére útát nem lát, mivel a' Pártra hajlás sokkal nagyobb mértékben avatko-

zott a' Kérdésbe, és a' vitatásokban sokkal nagyobb heveség és részrehajlás uralkodik, mint sem lehetséges volna az embereket reá bírni, hogy a' dolgot hidegen és indulat nélkül vegyék gondolóra; — és végre a' levél végén azt mondja Méltóságod, hogy a' ki elégitő Orvosló szer feltalálásán nem kételkedik, ha a' kérdés egy kevés ideig feledékenységhé temettetik, és az az idő az előtóduló nehézségeknek tekintethevaló vételére fordítatik.

„Ezen emberségés, és Ministerhez méltó gondolkozás Méltóságod fejének és szívének nagy ditséretére válik, és ennél többet Méltóságodtól nem is lehetne kívánni, ha Mgod hívatalt nem viselő magános ember volna, de a' mostani fényes Hivatalában, hatalma lévén, ha a' szükség úgy kívánja, az Országlásnak minden segítő eszközein parantsolni, ez nem elég; mert gyalázat lenne az, a' hasonlíthatatlan és világszerte híres Anglus Constitutióának, azt állítani, hogy az, még a' legjobb kezekben is, nem ad módot és eszközt valaminek, a' mil az Ország tsendességére és javára közönségesen elesmernek szükségesnek, kivitelére, és akármelly patvarkodásnak vagy pártos léleknek elnyomására, midőn az egy ilyen nagy jóteteménynék ellene próbálja magát szegezni.

„Az én barátaim azt megengedik, hogy az ilyen fontos iparkodások sikertlenek lehetnek, ha az Igazgatást gyenge fejek vagy gyámoltalan kezek viszik, és hogy azok egy olyan Első Ministert kívánnak; a' minémüvel a' Nemzet most hír és, a' mint reménylem, szerentséje leszsz soká bírni, a' kit a' legnagyobb győzedelmeknek szakadatlan sora, és a' legfontosabb politikai dolgoknak szerentsés elintézése után, Regyelmes Királyunknak tellyes és megérdemelt bizodalma az egész Országnak és igazánmond-

va minden más Nemzeteknek köz tetszésére emelt fel az Igazgatás kormányára. Ilyen Első Minister alatt, ha az, törvényes jussaival él — azt mondják: az én barátaim — egyik Felekezet sem bátorodik a' Köz jönnek magát ellene szegezni, és ha Méltóságod kijelenti, hogy a' Kathólikus Kérdésnek elintézése valódi akarajában áll, az ellenkező Fel abban a' szempillantásban elfutamodik és többé magát nem mutatja; és minekutánna a' végső elhatározás megesik, arról kevés napok mulva szó és emlékezet-többé nem leszen; miképpen most nintsen sem szó sem emlékezet azon Kedvezésekről, melyeket közelébb a' Dissenterek nyertek; mert a' Megegyezésnek ellenségei tulajdonképpen koránt sem olyan megesek, mint a' millyeneknek most mutatják magokat, tsak azért, hogy ezen Ijjesztő kép által tzeljokra eljuthassanak. Az én barátim bátoroknak azt állítani, hogy a' Méltóságodtól említett Plánum — a' Kathólikus Kérdésnek feledékenységhé való temetésére nézve — egyáltalában helybe nem hagyható; és ez, a' legnagyobb mértékben megfogná keseríteni azokat (t. i. a' Kathólikusokat), kik most is nagyon fel vagynak ingerelve 's úgy néznek ezen lépést, mint ama régi palástolás elővetelét, mellynek színe alatt reménységekben elámítatnak és megsalattatnak; ők (a' barátim) azt hiszik, hogy ez a' Plánum tsak nevelni fogná a' nehézségeket, a' mennyiben a' perlekedő Felek 's különösen a' Kedvezéseknék ellenségei ez által alkalmatosságot nyernének ellentállásoknak erejét és eszközeit nevelni és előre elkészíteni, mellyeket most legközelébb a' leglázzasztóbb mértékig üztek, a' mint azt magok is, utálatos és vérszomjúzó szavakkal megvallották, és közönségesen kihirdették, — rettenetes fenyegetésekkel, mellyeket én, minthogy vádoló lenni so-

ha sem kívánok, itten közelebről érdekelni nem akarok; de a' mellyeket Méltóságodnak, úgy hiszem, a' Brunswick- és Orange-Ujságlevelekben több ízben kellett olvasnia; és ezen utóbbi tárgyra kéntelen vagyok Méltóságodnak figyelmét, engedelmevel, téríteni és hatalmas pártfogásáért esedezni, azzal az alázatos kéréssel, ne engedje Mgod, hogy a' közönséges béke és egyet értés akárminémű szín alatt megháborítsassék vagy megzavartassék. Egy hathatos eszköz Mgodnak tsak egyszavába kerül. De azomban nékem tellyességgel nem tze-lom magamat a' világi dolgokba elegyíteni; mert én szent kötelességemnek tartom, minden tisztelendő Atyámfijaival együtt, megszűnés nélkül azon munkálkodni, hogy a' lelki gondunk alá bízott szívekbe és elmékbe igazi Keresztyéni szeretettel való gondolkozást, Mérséklést, és — kivétel nélkül — minden emberek eránt barátságos kedvezést tsepegtessünk.

„Kérem Méltóságodat, bostásson meg levelemnek hosszúságáért és méltóztassék azt úgy nézni, mint színmutatás nélkül való Nagyrebetsülésemnek és igaz tiszteletemnek bizonyosságát, a' mellyel van szerentsém maradni, 'Kedves Hertzeg Ur, Méltóságodnak legengedelmesebb és legalázatosabb szolgálja. R. Curtis.

Az Irlandiai Kathólikus Primás, Dr Curtis, közlötte a' V. Király Marquis Anglese a-val azon leveleket, mellyeket Hg Wellington és ő (a' Primás) egymáshoz írtak, 's egyszersmind tanátsot kérdett tőle a' dologban; a' Vice Király e'képpen válaszolt:

„Phoenix-Park Dec. 25-kán 1828. Fő Tisztelendő Ur! Sietek Fő Tisztelendőségednek jelenteni, hogy a' f. H. 22-kén hozzám írt levelét, mellynek a' Hg Wellington levele és a' Fő Tiszt. Ur

válaszsa mellé volt téve, vettem. Köszönöm azon bizodalmat, mellyel Fő Tiszt. Ur engem megtisztelt. Ezen levelek egy olyan dologról adnak felvilágosítást, mellynek fontossága felette nagy. Én nem tudtam eddig bizonyosan, miképpen gondolkozik Hertzeg Wellington a' Kathólikus kérdésre. Most, minekutánna tudom, bátorkodom vélekedésemet kimondani azon ösvény felől: mellyen a' Kathólikusoknak megindulniok illik. Tökéletesen meglévén győzöttetve, hogy egyedül ezen nagy. Kérdésnek végső és szives elhatározása szerezhethet az Ó Felsége minden felekezeti jobbágyainak békességet és boldogságot: meg kell valanom, hogy várakozásomban igen megtsalattam, midőn megértém, hogy a' dolognak a' közelgető Parlamenti Ülések alatt való elintézésére, út nintsen nyilva. Némünémű vígasztalást találok mégis abban az észrevételben, hogy Ó Méltósága (Hg Wellington) nintsen egészen ellene a' dolognak; mert ha ötet annak előmozdítására reá lehetne indítani, néki mindenek között legkönnyebb lenne azt kivinni. Ha ezen vélekedésemben nem hibázok: látni való, melly felette sok függjön attól, hogy Hertzeg Wellington hajlandóvá telessék (t. i. a' Kérdésben lévő dologra) — hogy néki semmi akadály, a' mi tsak lehetséges kikerülni, útjába ne vettessék, — hogy minden személyes és sértegető Írások elnyomattassanak, és azon helyhez tetésnek, mellyben a' Hertzeg van, terhes volna illendőképen megesmertessék. Mert az, valóban terhes; a' mennyiben néki egyfelől némelly nagy befolyású személyeknek megrögzött bal ítéleteit és haszonkereső Motivumait kellek meggyőzni, másfelől sok tudatlan Protestánsoknak valóságos aggodalmait eloszlatni. Én nem vagyok a' Hertzeg vélekedésén, hogy tudniillik meg kellene pró-

bálni a' kérdésnek rövid ideig „fele dé-
kenységbe való temetését“ első-
ben azért, mert ez egyáltalában lehe-
tetlen, másodsor azért, mert ha lehet-
séges volna is, én attól félek, hogy ezt
a' Nyugvás idejét arra fogják használ-
ni, hogy ezt úgy tekintsek, mint az utol-
só heves Reactio által okozott vak ré-
mülést, és nyilván azt hirdessék, hogy
ha az Országlovszék egyszer 's végképpen
kinyilatkoztatja, hogy Kedvezéseket en-
gedni nem akar, a' Katholikusok többé
nem fognak mozogni; de a' mikor újra
elő kerülnek mind azon inségek mellyek-
et Irlandia az utóbbi esztendőkhben szen-
vedett. Én azt ajánlom, hogy a' dolgot
egy pillantásig sem kell szem elől elbo-
tsátani, — hogy a' dolog eligazíttatásá-
nak buzgó óhaját megszűnés nélkül
világ elébe kell adni, — hogy minden
a' Constitutióval öszveféré (nem
csak a' pusztá törvényes) eszköze-
ket elő kell venni az ügynek előmozdí-
tására; de egyszer'smind szelíd maga meg-
adást és alázatos engedelmességet a' tör-
vények eránt kell (a' népnek) hirdetni,
és semmi személyes vagy sertegető han-
got nem kell azok ellen emelni, kik a'
Katholikusok kívánságainak magokat el-
lene szegeznek. A' személyességre való ve-
témedéseknek semmi haszna nintsen,
azokból semmi jó nem következik; el-
lenben sértenek, és megerősítik a' már
meglévő idegenséget. Bizzák a' Kathó-
likusok magokat, ügyöknek igazságára
és az embereknek mind inkább inkább
terjedő Liberalitássára. A' köze-
lebbi hat hónapokban, fájdalom! sok ba-
rátaikat elvesztették illetlen és szükség-
telen heveségek által, és fegyvert szol-
gáltattak ellenségeiknek kezébe. Legha-
marébb kiszabadíthatják magokat sorsok-
nak mostani habozásából, ha nagyobb
Mérsékletiséget mutatnak, és a' segítsé-
get a' Törvényhozó hatalomtól várják.

A' goromba erőszak, — abban bizonyo-
sok lehetnek, — semmit sem használ. A'
Törvényhozó hatalomnak kell a' dolog-
ban Határozást tenni, 's nekem buzgó
kívánságom, hogy az a' Parlamentnek
a' legkedvezőbb környűl állások között
eleibe terjesztessék, és a' Katholikusok
fegyverkeztessek le az Emancipatio el-
lenségit, egyfelől szelíd Resignatio-
jok által, más felől Védelmzőiknek fá-
radhatatlansága által. Én buzgón töreke-
dem ezen Orzágnak köz javát előmoz-
dítani, 's vélekedésemnek kimondására
és ezen tanátsnak adására, ez az ok in-
dított.

„Van szerentsém 's a' t.

Anglense a'

Ezen levél, mellyben illy nyilván
az a' tanáts adatik, hogy a' Hertzeg Wel-
lington javallását, — a' dologgal való
elhallgatásra nézve, — nem kell kö-
vetni, eléggé megmagyarázza mi okból
hívatattott el a' Vice Király hirtelenség-
gel hivatalából.

Most Karátsonkor Londonban a'
Lambethi Dolgozó-Ház lakosainak
számára egy Óriás nagyságú Pudding
készítetett, melly 1806 1/2 fontot nyo-
mott, 155 tallérban került és 7—8 száz
ember lakott jól belőle. Az Ingredien-
tiák, mellyekből készült, valának: 475
font liszt, 144 font 'sír, 500 font apró
szőlő 44 font tzukor, 5 font gyömbér,
2 1/2 font fűszerszám, 160 pint téj 14
pint ser.

Portugallia.

Dec. 10-kán a' városi Tanáts paran-
tsolatjából Lisboa innepet tartott a'
D-Miguel szerentsés felgyógyulásának
öröme. — A' Terceira Sziget lako-
sai levelet küldöttek Londonba Donna
Mária Királynéhez, mellyben Né-
kie mint törvényes Királynéjoknak job-

bágyi lisztelel hódolnak és egyszersmind azt fogadják, hogy míg tsák egy, életben lesz közzülök, az ellenségnek (D. Miguel népének) állhatatosan ellent állanak és véle semmi alkudozásokba nem ereszkednek.

Elvasban nagy zendülés van, mellyet a' Lisbonai Udvar darab idő óta híjjában próbál elnyomni. A' Constitutionalisták (a' felzendültek) elfoglalták a' Nuestra Senhora da Graca nevű várat és onnan fenyegetik a' várost és a' Miguelistákat.

Spanyol Ország.

Mádrid Dec. 26-kán. A' legutolsó Posta Lisbonából későbbben érkezett meg, mint kellett volna; melly késcdellemnek oka az Elvasizendülés, melly mind ez idig nintsen letsendesítve. — Az Andalusiai és Estemadurai Kapitányokhoz Parantsolat ment, hogy a' Portugallia felé eső Hátár szélekhez katonaságot rendeljenek. — Barcelonában öt személyeket elfogtak, 's azok között egy Oberstert is, D. Lopez Gavez Urat, a' kinél valamely szélesen elágadzott Öszveesküvésre mutató levelek találtattak.

Moldva Ország.

Jassy, Jan. 5-kén. Egy Biztosság állított fel a' Tartomány igazgatására. A' Moldvai Bojárok elébb Divánt (tanácsot) tartván, 15 Candidatusokat tettek fel, kik közzül Gróf Palen az Orosz Császár nevében, ötöt kiválasztott, kik is ezek: Nagy-Logofet Sturdza Gergely, Nagy-Vesternik Rosnován György, Nagy-Vornik Ghyka Gergely, Hetmán Ghyka Sandor és Hetmán Bals Constantin. Ezen 5 személyekből álló Biztosság fogja a' Tartományt igazgatni. Gróf Pahlen, úgy látszik, hosszszason itt (Jassyban) szan-

dékozik maradni, mert Gen. Milkovitzot Bukarestbe elküldte, hogy helyette Oláh Ország igazgatását, mint Vice Elölülő, vinné. — Foksnából az a' tudósítás jött hozzánk, hogy az Orosz katonaság, melly azon a' vidéken, — Moldva- és Oláh Országban, — téli kvártélyba szállott vala, hirtelen parantsolatot vett mind a' lovasság, mind a' gyalogság, hogy kis Oláh Országba siessen, a' hová Dec. 29-kén útnak indult. Mellyre az adott okot, hogy Widdinbe számos Török Seregek érkeztek, és Tsapan-Oglu Nikopolisból a' Duna partjához Turnoba előnyomult.

Frantzia Ország.

Rouen Achilles Ur Generál-Consullá neveztetett ki Görög Országba. — Az Oskolákra ügyelő Minister Jan. 6-kán Kerülő-Parantsolatot botsátott az Akademiák Rectoraihoz azzal a' foglalattal, hogy a' Kerületekben eső Falukat, a' hol Oskolák nintsenek, vegyék számba, és neveiket Febr. 10-kére hozzá küldjék fel.

A' Quotidienne Jan. 7-kén egy Majlandból (a' mint mondja) vett Tudósítás után azt állítja, hogy az Austriai Birodalomban erős hadi készületek tétetnek, különösen a' Velentzei Királyságban nagy mozgásban vannak a' Seregek, 'sa't. — Ez a' tudósítás, ha szinte Majlandból került volna is, tsupa mese; de aligha magából Párisból nem került.

Páris, Jan. 7-kén. Gróf de la Ferronays (a' Külső Minister) egésége még nem állott egészen helyre, a' honnan a' Jan. 4 iki Kabinét Gyűlésen — magának a' Királynak egyenes parantsolatjából — nem volt jelen; de ezen változása Ö Exjának mulni kezd és a' fija (Vicomte la Ferronays) eskető-

jén, a' ki Jan. 5-kén Lagrange Kis Aszszonnyal menyegzőjét tartotta, jelen volt. — Három Király napján (Jan. 6-kán) a' szokás szerént Familiai Vendég-ség volt a' Királynál, mellyen az egész Orleán Familia jelen volt; az asztal 17 személyre volt terítve.

Magyar és Erdély Ország.

Zágrábból Jan. 10-dikén, Sziszeke n Zágráb Vármegyében igen jeles hajóépítő hely vagy on, a' hol a' közelebb mult 1828-dik esztendőben hét szép hajó készült legjobb tölgyfákból: úgy mint:

S. Trinita	126	lábnyi	hoszszaságú.
Velentze	128	—	—
Hamburg	144	—	—
Marsilia	147	—	—
Ibrail	136	—	—
Leone	140	—	—
Új Navarin	140	—	—

Építések modjára nézve ezeket a' tengeri hajókhöz lehet hasonlítani. Tudva van, hogy sehől se készítettnek nagyobb szorgalommal illy alkalmatos folyóvízi hajók mint itt; annyival inkább, hogy ezen a' tájon legjobb tölgyfák tálláttnak, úgy hogy Angliába és Frantzia Országba is innen hordatnak nagy költséggel a' hadi hajókhöz megkívántató tölgy szálfák.

A' Sichenbürger Bothe (Erdélyi gyalog követ) nevezetű Német Újság ezt a' Brassói tudósítást közli Dec. 25-dikéről 1828. Szorosan megtartatván az egészség fenntartására tétetett rendelések, mint-hogy minden felsőbb és alsóbb rendű Tisztviselők szakadatlanul 's gondosan munkálódtak a' gonosz nyavalyának kiirtásán, Isten segedelmével annyira boldogultak, hogy Dec. 14-dikétől fogva nálunk gyanús beteg éppen nem találta-

tott; sőt a' kórházból két beteg, egészen felgyógyulván, által vitegett a' veszteglő házba, vagyis Kontumátzba, a' kórházban maradtott hat betegek pedig mind a' jobbulás útján vannak. Ehez képest teljes reménységünk vagy on, hogy kereskedésbeli öszveköttetésünk más Helyekkel, melly tsaknem egyetlen egy módunk az élelem szerzésre, nem sokára ismét helyre áll.

M. Vásárhelyről e' f. h. 3-dikén költ Tiszti tudósítás következéséül a' M. Kurír Dec. 23-dikán költ 51-dik számú darabjában közlött pestises hírt e' következőkben jobbjítjuk 'stoldjuk meg:

Geréb Andrásnak letartóztatása, portékáinak elégettetése, a' vele társalkodott személyeknek házastól lett elzárttatása Nov. 9-től 13-ig történt meg. Az elzártak közzül két aszszony, egy közép idejű, a' másik vén, — kiknek együtt 's Gerébbel is társalkodások volt, Nov. 22-keig hirtelen meghalnak; de a' kirendelt Biztosság semmi bizonyos jeleit a' pestisnek észre nem vehette. A' vizsgálatkor a' közelebbi szolgálatot egy Herbert nevű Chirurgus 's két — pestises gyanútól ment — polgár tették meg, kik magokat önként elszánták vala, 's a' vizsgálat után a' gyanús házakba bezártattak. Mind ezek a' várost megrémíteték ugyan, de semmi köz-bomlást nem okoztak. Nov. 30-ig semmi se történvén, a' Protomedicus Úr Brassóba menetelekor tett köz-jelentésében szükségesnek látta mégis a' már tett szoros rendelések további folytatását 's a' 30 napi Contumatzia kiállását meghagyni. Azonban véletlen, Dec. 4-dikén, a' fenn említett két polgár közzül egyik rossszúl leszsz, 's terhes rothasztó-hideg jelenségei közzött két nap mulva meg is hal. A' kirendelt Biztosság a' megholtnak testén kiütéseket szederjes fol-

tokat, 's hóna alatt tsonót vagy mirígyet találván: a' betegséget pestisnek declarálta. Ennek híre a' városon elterjedvén, akkor talált osztán a' Mélt. Kir. Tábla, a' Seminarium és a' Reform. Collégium elegendő okot az eloszlásra. Azólta az elzárt személyek között senki is se meg nem holt, se rőszszúl nem lett. E' f. h. 4-dikén tehát a' Contumatzia alól mindnyájan felszabadítottak; Geréb pedig a' további kikérdezés végett őrizet alatt Brassóba vitett; és így M. Vásárhely környéke a' pestisnek onnan lett kiirtatásáról meg van győződve. —

Minthogy az egész Erdélyi Pestis valóságáról a' köz hirbe kétségeskedések tsúsztak bé, sokan azt nem ragadónak, hanem tsupán rothasztó hidegnek, 's ennél fogva a' Kormányzék' annak tovább harapózását gátoló bős rendeléseit tallam feleslegvalónak tartják, 's a' miatt az értelmesebb rész sem tudja, bizonyost mit hidjen. Minthogy továbbá az idén Európa más részeiben is többféle ragadó nyavalyák, mint a' Török földön a' napkeleti pestis, Gibráltárban a' sárga hideg, Bétsben a' himlő tapasztaltak: reményljük kedves dolgot tenne a' két Magyar Haza előtt egy ahoz értő Orvos, ha mind ezekről egy — a' leg régibb 's újabb kútfőkből merített — rövid orvosi Értekezést készítene 's közrebotsátna.

Tudományos Dolgok.

Ismét megjelent „Uránia. Nemzeti Almanách 1829. 2-dik évi folyamata“

A' mai Újsággal küldjük az Olvasó Könyvtárnak 4-dik árkusát.

négyszázötven rézmetszessel és egy muzsikára vett dallal. — Örülhetnek a' magyar Szülék, hogy fiaik, 's leánykaik kezekbe ilyen Zsebkönyvet adhatnak mint Uránia, a' mellynek tsekély ára mellett, külseje szép, 's foglalatja ártatlan és lélek ébresztő darabkákkal teljes. Háladást érdemeltek itt is Kazintzy, Szemere, és Guzmics Izidór Urak, a' kik valóban legképeesebbek közelebb vinni Urániát azon tzelhoz, mellyet ez magának kitűzött, 's a' mint hiszszük, szüntelen szemmel fog tartani. Ezen kötetben „A' Boldog Atya“ igen morális és érzékeny egy Dramátka; valamint „Illi“ levele igen szép; 's a' „Hálátlan Szív Áldozatja“ igen tsinös darabok; az „Elküldött Sohajtás“ fiatal Írójától sokat várhatni; a' Dalok pedig egyáltalában kellemetesek és a' nyelvre nézve igen tiszták. Talpraesetek a' Kazinczytól nyujtott „Edességek“, a' mellyeken látva látjuk mint fognak kapni Nötelencink. — A' „Sonettek“ a' „Tudósok“, megítélését a' Recensensekre bízzuk. — Bétsben az Uránia 1828, és 1829-re Doll Aloiz Könyvárosnál találattik, 2 for. Con. Pénzen.

A' pénz folyamat Januárius 19-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligázióji	96 5/8
Az 1820-béli sorsosok,	162 5/8
Az 1821-béli hasonlók,	122 7/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji,	52 7/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1094 1/10 forinton Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untero Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomatató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)